

IZJAVA KAMBOŠKEGA PREDSEDNIKA SIHANUKA

Kambodža se bo odločno branila pred vsakim ameriškim vdorom

Obrnila se bo za pomoč do prijateljskih držav - Senator Romney odpotoval iz Južnega Vietnama v Džakarto

NON PENH, 27. — Kamboški predsednik Sihanuk je izjavil danes v zbornici, da je zaprosil Sovjetsko zvezo, naj pozove ameriško vlado, naj ne začne nobene vojaške akcije proti Kamboodži «v interesu vseh».

Sihanuk je izjavil, da ni pesimist, kar se tiče stanja v Kamboodži kljub ameriškim grožnjam z vdorom na kamboško ozemlje. Sihanuk je tudi izjavil, da predsednik Johnson ni se sprostil «sokolov», ter je dodal, da v primeru večjega napada bi Kamboodža zahtevala od Sovjetske zveze in Kitajske, naj ji dasta večjo vojaško pomoč. Če ne bi mogli vzdržati pred sovražnikovim pritiskom s svojimi četami, bi se Kamboodža obrnila «na nekatere prijateljske države», Kitajsko, Severno Korejo in Kubo, naj pošljejo prostovoljce, ki bi jih postavili pod kamboško poveljstvo. V primeru napada bi Kamboodža zahtevala izredno zasedanje skupščine Združenih narodov.

Ameriška vlada si vedno bolj lasti pravico vmešavanja na ozemljih bivše Indokitajske. Predstavnik ameriškega državnega departmaja je danes izjavil, da so ZDA zaskrbljene zaradi agitacij na raznih področjih Indokitajske. Glede Laos je dejal: «Skrbno proučujemo zadevo, ki nam povzroča resno zaskrbljenost». Dalje je izjavil, da enako zaskrbljenost povzroča «komunistični vdori iz laoskega ozemlja na tajsko ozemlje».

Glede Kambođe je predstavnik izjavil, da še vedno upajo, da bodo rešili z diplomatskimi stiki vprašanje približanja aktivnih komunistov Južnega Vietnama, v Kamboodži. Dejal je, da je Laos stanje «še posebno resno in da «telošne akcije, ki so mnogo obsejnejše, lahko dopušajo domnevo, da gre za poskus zasedbe obširnih področij v strateške name-

ne». Za sedaj niso ZDA še sklenile, «kakšne ukrepe naj sprejmejo».

Južnovietnamsko zunanje ministrstvo je danes zanikalo trditve neke tiskovne agencije, da je zunanji minister Tran Van Do imel v Parizu posebno «mirovno poslanstvo». V izjavi je rečeno, da se je minister ustavil v Parizu samo med svojim potovanjem v Afriko, kjer bo obiskal več držav, «v okviru diplomatske ofenzive, ki jo je začela južnovietnamska vlada, da tujino bolje seznani s stališčem Južnega Vietnama».

Danes je zunanji minister Južnega Vietnama prišel v Slonokoščeno obalo. Namenjen je v Monrovia, kjer se bo udeležil proslav ob obnovitvi predsedniškega mandata liberijskega predsednika Tubmana.

Tran Van Do je izjavil časniki, da želi pojasniti predsedniku Slonokoščen obale in drugim afriškimi državnimi poglavarjem stališče Južnega Vietnama.

pomen sedanega spora in razloge navzočnosti ameriških čet na indokitajskem polotoku.

Na razna vprašanja je minister izjavil, da namerava južnovietnamski predsednik pisati pismo severnovietnamskemu predsedniku Hošiminku v zvezi s sedanjim sporom. Dodal je, da če bi Hošimink sprejel sestanek, bi bili južnovietnamski predstavniki pripravljeni govoriti o sredstvih, sedežu in datumu razgovorov.

Prezidijski centralnega komiteja južnovietnamske osvobodilne fronte je objavil izjavo, s katero odločno obsoja «podle načrte ameriških imperialistov proti neodvisnosti in ozemeljski celovitosti Kambođe». Izjava poudarja, da so izgovori Američanov, da bi opravičili pravico zasiedanja na kamboškem ozemlju, popolnoma lažni, in dodaja, da so osvojitve sile pripravljene boriti se ob strani kamboških sil, da porazijo morebitnega ameriškega napadalca.

Michiganski guverner George Romney, ki je na obisku v Južnem Vietnamu, je odpotoval danes s helikopterjem na področje delte reke Mekong. Pristoval je od daleč tudi napadu ameriških letal na položaje osvobodilne vojske. Danes pa je Romney odpotoval v Džakarto. Pred odhodom je izjavil, da «Američani vojaško zmagujejo, brez odgovarjajočega napredovanja na sektorju politike in pomirjenja». Dodal je, da samo politični napori lahko «kljubujejo izjavi, s katerimi imamo opravka v tej deželi».

Romney bo iz Džakarte odpotoval v Singapur in nato v Indijo. Med povratkom v ZDA se bo ustavil še v Parizu.

Indira Gandhi odložila obisk v Avstraliji

NOVI DELHI, 27. — Indijsko zunanje ministrstvo javlja, da je bil obisk predsednice vlade Indire Gandhi v Avstraliji in Novi Zelandiji odločen, ker sedanji čas ni več primeren zaradi smrti predsednika avstralske vlade Harolda Holta.

Sporočilo dodaja, da bosta avstralska in indijska vlada določili nov datum za obisk, in sicer, ko bo v Avstraliji sestavljena nova vlada. Ker je bil obisk v Novi Zelandiji povezan z obiskom v Avstraliji, so oba obiska odložili na poznejši čas.

NAROČNIKI! BRALCI!

Kdor se prvič naroči na Primorski dnevnik prejme v dar lepo slovensko knjigo.

Tudi tisti, ki bo poravnal naročnino za vse leto 1968, dobi lepo slovensko knjigo.

Med tiste, ki bodo poravnali letošnjo naročnino do 10. februarja, bo razdeljenih deset priključnih nagrad. Zrebo bo došli srečne dobitnike!

Predsednik vlade Papadopoulos in

Nadaljevanje razprave o gospodarskih ukrepih v Jugoslaviji

BEOGRAD, 27. — Sveti zvezne skupščine so nadaljevali danes razpravo o spremembah in dopolnitvah zakonov in drugih ukrepov, ki jih zvezni izvršni svet predlaga za povečanje gospodarstva, posebno za povečanje proizvodnje in izvoza v prihodnjem letu, ki jih je, kot smo včeraj poročali, obrazložil na skupni seji podpredsednik zveznega izvršnega sveta Kiro Gligorov. Sveti so do trenutka, ko poročamo, sprejeli večino predloženih zakonskih predlogov, o nekaterih kot na primer o predlogu za povečanje pristojbin za izdajo potnih listov in vizumov in o predlogu spremembe osnovnega zakona o organizaciji financiranja socialnega zavarovanja, na katerega so poslanci predložili več dopolnil, je razprava dolgo trajala. Organizacijsko-politični svet je z večino glasov odbil predlog o povečanju pristojbin za izdajo potnih listov in vizumov. Če bo ta predlog sprejet v zveznem svetu, bo organizacijsko-politični svet moral ponovno razpravljati o njem, in če ne spremeni svojega stališča, bo formirana posebna komisija obeh svetov zaradi usklajitve pogledov. Med sprejetimi zakonskimi predlogi je tudi zakon, ki omogoča tujcem tudi v prihodnjem letu obisk Jugoslavije in zadržanje do treh mesecev brez jugoslovanskega vizuma.

ŠE VEDNO VELJA ČLEN 509

Amnestija v Grčiji je vedno manj pomembna

Amnestija je zajela samo desničarske kroge Določila o pristojnosti kraljevega namestnika

ATENE, 27. — Danes je bil objavljen odlok o amnestiji v uradnem listu, ki pa se nanaša na člen 509 zakona o zločinih proti varnosti države. Ta zakon je bil sprejet leta 1947 in se je nanašal na komuniste, ki so nevarni. Amnestija se ne nanaša na osebe, ki so podvržene temu zakonskemu ukrepu, in torej ne gre za širšo amnestijo, o kateri je govoril v soboto predsednik vlade.

V uradnem listu so navedene kategorije oseb, ki naj bi jih z odlokom o amnestiji osvobodili. V tej zvezi se navajajo častniki in civilisti, ki so bili zapleteni v zadevo Aspidas, častniki in civilisti v zvezi z zadevo Elikon (pri tem je šlo za zaroto iz leta 1954 proti Papadopolu). Gre za osebe, ki so prekršile izredne zakone, ki jih je sprejela vojaška vlada 21. aprila letošnjega leta, in končno za osebe, ki so napravile kazniv dejanja v zvezi z dogodki 13. decembra.

Iz tega zapletenega položaja je očitno razvidno, da je polkovniška vlada amnestirala samo skrajne desničarje in da se je poslužila zakona iz leta 1947, s čimer je v bistvu spremenila načela o amnestiji. Glede Teodorakisa pa pravijo, da bo možna amnestija, vendar ga do sedaj še niso izpustili iz zaporov.

Današnji uradni list istočasno tudi objavlja določila o pristojnosti novega kraljevega namestnika, ki bo imel politični in vojaški urad, poleg tega pa bo imel službo za protokolarne zadeve za vojaške stvari in za predstavnika.

Predsednik vlade Papadopoulos in

Sin bivšega grškega ministrskega predsednika Georges Papandreu je bil izpuščen iz zapore na podlagi amnestije, ki so jo razglasili grški polkovniki za božič. Na sliki ga vidimo, ko se objema s svojo ženo, poleg njega pa so njegovi štirje otroci

O petdnevem delovnem tednu v Sloveniji

LJUBLJANA, 27. — Republiški izvršni svet Slovenije se je izrekel danes proti predlogu o ukinutvi proge Novo mesto-Metlika, privolil pa je v ukinutvi ljubljanskega prometnega razporeda. Zakonski predlog predvideva poletni delovni čas od maja do septembra in zimski delovni čas od oktobra do aprila. S posebnim zakonom bo urejen delovni čas v šolah, čeprav se predvideva, da bo v šolah uveden petdnevni tedenski pouk.

Demokratska fronta v Španiji

MADRID, 27. — V krogih španske opozicije se je zvedelo, da je bila nedavno ustanovljena v Parizu združba bivših voditeljev druge demokratske republike, kršćanske socialne demokracije in kršćanske demokratske zveze ter številne skupine Baskov in Katalancev. Te osebnosti so 9. decembra podpisale v Parizu dokument, v katerem podpirajo željo po koordiniranju naporov, da predstavijo demokratsko alternativo po smrti generala Franco. Podpisniki dokumenta, ki živijo v Španiji in v izgnanstvu, odklanjajo sodelovanje pri vsakem prehodnem sistemu, ki bi pomenil nadaljevanje sedanjega režima.

Politični opazovalci v Madridu so mnenja, da ta dokument pomeni nasprotovanje obnovitvi monarhije. Poleg tega poudarjajo, da nekatere politične in sindikalne skupine niso udeležene v tej demokratski fronti.

Zapustil 113 otrok

LIMA, 27. — Peruski kmetovalci Manuel Morales Perez, ki je bil zelo poznan po svojih pogumnih ljubavnih pustolovčinah in ki je kdaj temu ostal samec, je sedaj umrl v starosti 83 let. Za njim je ostalo nič manj kot 113 otrok. Bil je dovolj bogat, tako da je vse otroke priznal in jim dal potrebno za življenje.

KUALA LUMPUR, 27. — Policija je v severni malezijski državi Kedah je sporočila, da je uničila tajno muslimansko orožnico gibanje, ki je kovalo zaroto, da bi izrazilo nove rasne spopade v Kedahu. Predstavnik policije je izjavil, da je organizacija znana kot «Tentera subuliah» (vojaška svete vojne), uničila pa so jo z aretacijo njenega glavnega vodje in 14 okrajnih šefov. Konflikti med Kitajci in Malajci v Kedahu so izbruhli minuli mesec po podobnih nemirih na otoku Penang.

Kiesinger v Rimu v začetku leta

BONN, 28. — Kancelier Kiesinger bo verjetno odpotoval v Rim v začetku prihodnjega leta še pred povzemanjem z de Gaulleom. V Bonnu se je izvedelo, da so v teku diplomatski stiki za sestanek med Kiesingerjem in predsednikom italijanske vlade Morom. Datum pa ni bil še določen. Uradni predstavnik bonnske vlade je izjavil, da bo Kiesinger prišel v Pariz prve dni januarja na razgovore z de Gaulleom.

Radioaktivni ostanki

PARIZ, 27. — Letno poročilo evropske agencije za jedrsko energijo, ki ima sedež v Parizu in ki je bila ustanovljena leta 1957, poroča, da so letošnje poletje spustili v vzhodni Atlantik v globino 5000 metrov 11.000 ton radioaktivnih ostankov iz jedrskih centrov v Belgiji, Veliki Britaniji, Franciji, Nizozemski in Nemčiji in ki so jih spravili v zapetene sode.

Operacija se je začela maja in se je končala septembra. Izvedla jo je britanska ladja «Topaz».

Kozmos 198

MOSKVA, 27. — Danes so v Moskvu izstrelili umetni satelit Kozmos 198. Včeraj so izstrelili Kozmos 197. Letos so skupno izstrelili 51 kozmos. Kakor v vseh prejšnjih letih, so tudi v letu 1967 izstrelili en izstreljen Kozmos za znanstveni aparat za raziskovanje vesolja.

HANOJ, 27. — Severnovietnamska tiskovna agencija je javila, da so sile Patet Laa zasedle mesto Tum Lam v pokrajini Savanaket v južnem Laosu. Med boji, ki so se začeli 12. decembra, je padlo veliko število sovražnih vojakov, desničarske sile pa so izgubile 270 moč.

KINŠASA, 27. — Kongoška tiskovna agencija poroča, da so portugalске letalske sile, ki delujejo v Angoli, prodrele v kongoški zračni prostor in bombardirale tri vasi blizu meje med Kongo in Angolo. Bombardiranje je povzročilo tri mrtve in 14 ranjenih.

BEOGRAD, 27. — Predsednik Tito je sprejel davi odposlanca Vatikana pri jugoslovanski vladi Cagno. Ta je izročil Titu posebno izdajo papeževе poslanice, v kateri se predlaga, naj bi 1. januarja vsakega leta proslavili dan miru.

Še prej je Tito sprejel čiljskega predstavnika, ki mu je izročil oseb-

U TANTOV PREDSTAVNIK ZOPET V KAIRU

Jarring posreduje za sporazum o umiku ladij iz Sueškega prekopa

To pa ne pomeni, da gre za obnovo plovbe po prekopu - Egipt je že leta 1949 priznal obstoj Izraela - Sirija odklanja udeležbo na arabskem vrhu

KAIRO, 28. — Uradni predstavnik egiptovske vlade Hasan Zajaj je ob prihodu U Tantovega posebnega odposlanca Jarringa v Kairo imel tiskovno konferenco, na kateri je govoril o umiku 15 ladij iz Sueškega prekopa, kjer so blokirane. Zadeva se vleče že okoli 7 mesecev. Oktobra je posebni odposlanec angleške vlade in sedanji britanski poslanik v Kairo Harold Beesley zamenjaval najti rešitev. Sedaj se o zadevi zopet pogajajo. Zajaj je danes izjavil: «Moja vlada bo storila vse, kar more, da omogoči ladjam, da zapustijo Sueški prekop, toda to ne pomeni, da smo pripravljeni obnoviti mednarodno plovbo, dokler je Izrael na drugem bregu prekopa».

Na vprašanje, ali je na vidiku sporazum z Izraelom za odhod blokiranih ladij, je Zajaj odgovoril negativno. Ko so mu časniki začeli izjavljati, da Izrael dejansko izjavo suverenosti nad vzhodno polovico prekopa, je odgovoril: «Navajeni smo živeti v nevarnosti. Na vsak način lahko rečem, da ko bodo rešene tehnične težave, bo 15 ladij odplulo z lastno zastavo pod nadzorom ZAR».

Kar se tiče dejavnosti Gunnara Jarringa, je egiptovski predstavnik zanikal, da bi se sedaj pogovarjali o predlogu za demilitarizacijo Sinajskega polotoka z izjemo Gaze in zahodnega brega reke Jordana, in da bi stanje v Jeruzalemu ter na vrhovih Golan ostalo nespremenjeno. Dodal je: «Med svojim prvim obiskom se je švedski diplomat omejil na poslušanje stališča vlad, ki jih je obiskal».

Na tiskovni konferenci ni egiptovski predstavnik nič povedal v zvezi z obiskom jugoslovanskega ministra Marka Niketića v Kairo. Ni pa izključil, da bo Niketić po načel egiptovskim voditeljem o sklepih varšavskih konferenc zunanjih ministrov socialističnih držav glede Srednjega vzhoda.

Zajaj je tudi izjavil, da sta obisk in varnost Izraela jasno zamenjana s sporazumi o premirju iz leta 1949. Priporočil je: «Vemo, da Izrael obstaja. To vemo od leta 1949, ko smo podpisali sporazume o premirju».

Zatem je Zajaj obožlil ZDA, da povzročajo nevarnost pri oborožitvi Srednjega vzhoda.

Glede demilitariziranega področja v Transjordaniji in na Sinajskem polotoku je Zajaj izjavil: «Kakor mi izhaja, ni U Tantov predstavnik Jarring od sedaj postavil nobene predloge in je samo poslušal svoje sogovornike. Prišel je na Srednji vzhod na podlagi resolucije, ki za nas zahteva umik z zasedenega ozemlja in ki pomeni, da napad ni donosna zadeva».

V Tel Avivu je nabečnik izraelskega glavnega štaba general Rabin izjavil, da je v teku okrepitev in reorganizacija izraelske mornarice, ki ni tako močna kakor egiptovska, še vedno čuti izgubo torpednega lovca «Elata», ki je bil potopljen blizu Port Saída. Izraelski vojaški voditelji so večkrat poudarili, da je treba kupiti nove vojske ladje, in ta program okrepitve se sedaj izvaja.

Maroški zunanji minister, ki je obiskal Sirijo z namenom, da bi prepričal tamkajšnjo vlado, naj se udeležijo arabske konference na vrhu v Rabatu, je po razgovoru s sirskim predsednikom Atijjem izjavil, da

čine drugih strank, ne morejo opraviti v kratkem času. Toda to ne pomeni, da ne bi smeli nič sloziti in ostati pasivni ter neskončno čakati dan, ko bo popolna enotnost obnovljena. Komunistične stranke se morajo truditi, da dosežejo enotno akcijo, kar se tiče važnih vprašanj, katerih rešitev se ne more zavlačevati.

Moskovska «Pravda» o Srednjem vzhodu

MOSKVA, 27. — «Pravda» piše, da Izraelci sistematično kršijo resolucijo OZN o Srednjem vzhodu od 22. novembra. List poudarja, da ta resolucija v glavnem določa umik izraelskih čet z zasedenega arabskega ozemlja.

List omenja nedavno inšpekcijsko potovanje izraelskega zunanjega ministra in načelnika glavnega štaba izraelske vojske in dodaja, da je bil namen potovanja dokazati, da izraelski voditelji ne upoštevajo resolucije o umiku čet. List pravi, da Eškolova vlada ne bi zavela takega stališča, če ne bi bila gotova podpore ameriških voditeljev. «Sicer pa, zaključuje list, so ZDA že začele dobavljati Izraelu letala, in v teku so razgovori za prodajo lovskih bombnikov «Phantom». Gre za ofenzivno orožje in njegovo dobavljanje lahko velja samo kot odkrito spodbujanje izraelskim napadalcem».

V središču Manhattan v New Yorku se je pojavil prvi volilni plakat za predsedniške volitve prihodnjega leta. Dolg je 30 metrov visok pa 7 in na njem je ogromna slika senatorja McCarthyja, poleg nje pa napis z ogromnimi črkami, ki poziva volivce, naj volijo zanj.

Plakat zavzema skoraj vse pročelje poslopja, kjer so uradi skoalicije za demokratsko alternativo. Ta organizacija bo vodila volilno kampanjo za McCarthyja. Kakor je znano, bo ta senator kandidiral na številnih volitvah, da bi preprečil ponovitev predsedniškega mandata Johnsonu na kongresu demokratske stranke.

Volilna kampanja v ZDA

WASHINGTON, 27. — Predsednik ameriške demokratske stranke Bailey je izjavil, da «je jasno, da bo predsednik naš kandidat». Dodal je, da bodo volitve prihodnje

Otroci so vedno prva žrtev zločinske vojne v Vietnamu

Washington, 27. — Predsednik ameriške demokratske stranke Bailey je izjavil, da «je jasno, da bo predsednik naš kandidat». Dodal je, da bodo volitve prihodnje

Gospodarska vprašanja se ne morejo reševati z upravnimi ukrepi

MOSKVA, decembra. — Spoznati strukturo celotnega ekonomskega gospodarstva je za narodno-gospodarske planerje velikega pomena; ugotovitve jim pomagajo pri odločitvi, kje je treba v prihodnje povečati proizvodnjo — v kmetijstvu, tekstilni industriji ali industriji gospodinskih naprav in gradbeništvu. Operativna, ki svoje znanje in neizkušene preverja vsakodnevno na trgu, pa se mora ukvarjati z bolj prozaičnimi vprašanji, recimo takšnim, kot ga je zastavil profesor Liberman: ali bo naš potrošnik danes v večini kupoval zelene ali rdeče kravate?

V starem sistemu gospodarjenja so bile stvari manj zapletene, kajti potrošnik je večinoma predstavljal kvantiteto, ki jo je bilo moč brezskrbno prejeti, in država je — kot o vsem drugem — odločala tudi o tem, ali bo državljan dobil rdečo ali zeleno kravato pa tudi o tem, ali jo bi sploh dobil ali pa naj nekaj let potrdi brez nje. Centralistični gospodarski aparat je naravne ekonomske vezi med gospodarskimi subjekti zanikali in na njihovo mesto postavil model, ki je upošteval le nekatere od teh naravnih ekonomskih vezi. Specializirana trgovina otroških igrar se tako glede — denimo — oblik in kvalitete otroških sanj ni mogla dogovoriti neposredno s tovarno, ki je takšne sanje izdelovala, marveč samo čez glavno direktorijo svoje panoge, ki je stopila v stik z glavno direktorijo kovinske industrije in ta po lestvici naprej s prizadetim podjetjem.

Gospodarska reforma te odnose silno omejuje in vse bolj se uveljavljajo — na področju izdelave in prodaje potrošnega blaga pa še posebej — neposredni odnosi med proizvajalcem in trgovino. Prav tu pa prihaja — ne zaradi zgrešenosti samega gospodarskega sistema, marveč zaradi časovne nedogajenosti in pa zaradi neustreznosti poslovnih navad — do pogostih »kratkostikov«.

Uspešni sovjetski modni ustvarjalci v zadnjih letih so znani tako rekoč vsemu svetu in nasploh odražajo tisto dobo sovjetskega gospodarskega razvoja, ko je tekstil postal potrošnik dostopen v dokaj ugodnih količinah. Sovjetskemu potrošniku so ti dosežki vrhunske modne kreacije skorajde neznani: proizvodnja in trgovina izredno počasi sledita podvigom modnih ustvarjalcev.

V vzrokih je pred nedavnim pripovedovala oblikovalka in risarka Levašova.

Pred tremi leti so sovjetski modni kreatorji ponudili industriji dekorativna tkanja s izrazitimi barvami, tapovedujoč da bodo vzorci postali velika moda sezone. Industri-

ja je predloge zavrnila, toda moda je živela svoje življenje dalje in vzorci so na zahodu resnično postali krik sezone. Levašova je pravičnica: na zahodu jih niso ukrali od sovjetskih modnih ustvarjalcev — novi stil je bil pač v zraku in je moral prej ali slej priti na trg.

Te in podobne težave imajo po večini vedno enake korenine: ustvarjalec ima po eni strani premalo avtoritete, po drugi pa za svoje delo ne nosi potrebne odgovornosti. Vsak uspešen vzorec mora pred vsemi odobriti vodja umetniške skupine, za njim ga potrdi prizadeto podjetje in nato se glavna direktorija panoge; od teh malo-kdo nosi gospodarsko odgovornost za svojo odločitev. Ko je tega stopka konec ga proizvajalec v navzočnosti zastopnikov trgovine odkupi. Toda trgovina ima še vedno možnost, da blaga ne kupi, češ, saj ne bo šlo v promet.

Za te in podobne kratke stike predlagajo več odgovornosti za pogodbene odnose. Umetnik, izumitelj, projektant — vsi odgovarjajo za to, da je njihov duhovni izdelek uporaben.

Del te problematike rešuje nedavno objavljena ukaz vlade o pogodbene odgovornosti: ker pa ukazi nikoli ne rešujejo vsega, bo treba dati gospodarstvu čas, da se samo prepriča o pomenu pogodbenih odnosov.

Se obeta podražitev?

Samo v ruski federaciji je bil promet potrošnega blaga letos za 4-5-krat večji od tistega v letu 1940; v primerjavi s letom 1960 je bil v mestih večji za kakih 20 odst., na podeželju pa za okoli 40 odst. Povsod se je pokazalo, da so neposredne zveze med proizvodnjo in trgovino ugodne in koristne, da pa so najbolj koristne takrat, kadar so ekonomske upravičene. To pa je prav tisto, kar je na liniji gospodarskih sprememb v SZ v zadnjem letu in pol. Na potrebo, da je proučevanje trga ekonomska nujnost, niso opazile samo trgovce, marveč tudi proizvajalce; kajti za prve kot za druge je dohodek postal poglavito merilo uspešnega poslovanja.

Prav na tem spoznanju pa prihaja zadnji čas do »kratkostikov« novega tipa. Pa bi reforma lahko stekla — in da bi bili nekateri proizvajalci lahko rentabilni, saj to je tisto, kar od njih reforma zahteva — so bile že pred časom objavljene nove grozistične cene. Verjetno glede stopnje rentabilnosti prav vse niso bile uglasene na isto struno, tako da te cene v mnogih primerih ne pospešujejo proizvodnje blaga, za katerim je na trgu precejšnje povpraševanje. Nekateri tovarne

zato ustavljajo proizvodnjo — sicer konjunkturalni izdelki, ki pa zanje niso rentabilni, ter se usmerjajo na proizvodnjo drugih. In prav zaradi tega je po vsej priliki med gospodarstveniki zadnji čas prišlo do pričkanj, kajti namestnik ministra za trgovino ruske federacije Sarahanov je pred kratkim izrekel dokaj ostro kritiko, tako rekoč zoper samega sebe oziroma zoper stanovske tovariše: »To vprašanje skušajo rešiti z upravnimi, ne pa gospodarskimi ukrepi, kot to terjajo gospodarska reforma.«

Uradno predpisana višja grozistična cena kajpada ni najboljše rešitev: za njo se pogosto lahko skriva proizvajalec z nadpovprečno visokimi proizvajalnimi stroški, skratka proizvajalec lenuh. Zato se perspektivni načrti bolj s tem ukvarjajo s povečanjem kapacitet grupe B; ministri in njihove ekipe pa se potegujejo za rešitvami, ki bi dale hitreje rezultate — na primer, da bi v proizvodnjo preproste lesne galanterije in podobnih izdelkov pritegnili podeželje, ki je čez zimo večji del za zapečkom. Večja ponudba in malo konkurent-skega boja sovjetskemu trgu potrošnih artiklov nikakor ne bi škodilo.

NEVERJETEN PRIMER ONEČAŠČENJA TRUPLA

Nogometaša Meronija je vzel iz krste mu odrezal jetra in se javil policiji

Preden so ga zaprli v umobolnico, je na policiji izjavil, da so ga »moči teme« vodile pri dejanju

COMO, 27. — Komisarju letetelega oddelka v Comu Torricelliju se je zdelo, da mu kri ledeni v žilah, ko je 34-letni Gianni Viti potegnil iz žepa najlonso vrečko, rekoč, da so v njej jetra nogometaša Meronija. Bilo mu je takoj jasno, da ne smeta biti v isti vrečki, da bi malo prej prišel na kvesturo ter zahteval, da bi govoril s Torricellijem, ne more biti normalen. Žal pa se je kmalu pokazalo, da je njegovo pripovedovanje resnično.

Viti je dejal, da so mu »moči teme« zapovedale, naj se spusti v grobnico, kjer je pokopan Luigi Meroni, da bo kontroliral, če je res v kisti truplo Meronija ali sa-

mo kaka lutka. »Vse sem prekontroliiral, je dejal Viti, in tu so jetra, ki sem jih sam vzela iz trupa. Pri tem je spet pokazal vrečko. Viti je bil v resnici res bil iz plastike, v kateri je res bila nekaka snov, temna in nedoločljiva. Ko pa je bil funkcionar preveč prevečovanju je Viti pokazal še vrsto fotografij. Posnel jih je z umetno lučjo. Fotografije kažejo golo truplo, fotografiji je bil viden rez rane. Duhovnik Ratti, ki je Meronija vodil se svojih čudno opravilo izbral globoko noč. Tako je odšel h grobnici družine Ratti pod stebrščem. Grobnica je globoka okrog 4 m. Na vrhu je težka marmornata plošča. Notri je osem prostorov, na vsaki strani po štirje. Meroni je bil začasno pokopan v tej grobnici. Duhovnik Ratti, ki je Meronija vodil se majhnega ter ves čas sledil njegovemu razvoju, je ponudil prostor v družinski grobnici, dokler ne bo postavljena grobnica družine Meroni.

Ni bilo lahko za Vitija dvigniti težko ploščo. To je napravilo tako, da je skozi kovinski obroč vtaknil lesen drog ter tako odmaknil ploščo. Ko je bila grobnica odprta, je stopil noter in se spustil prav na dno. V nadaljnjem pripovedovanju se je Viti precej zmedel, toda preiskovalci so mogli ugotoviti vse potankosti. Viti je s škarijami prerezal jeklen trak okrog krste. Nato je odvil pokrov, nato pa je še s škarijami prerezal krsto iz cinka ter tako našel truplo.

Po tem njegovem pripovedovanju so Vitija odpeljali v umobolnico v Comu. Viti doslej ni bil kaznovan.

V umobolnici so takoj spoznali Vitija za umsko močno bolnega. Tu so ga tudi dobro dezinficirali: pri svojem strašnem poslu se je po rokah nekoliko ranil in lahko bi mu nastale hude infekcije.

Ko je prišel na kvesturo je bil črno oblečen.

Zadnje case je bilo njegovo obnašanje precej čudno in tudi to kar je govoril, ni bilo ravno pametno. Vendar ga nihče ni imel za kakor koli nevarnega in se torej zanj ni

tografije napravil v grobnici, ker je hotel, da bi bilo vse dokumentirano. Vse potrebno za fotografiranje v temi si je nabavil pri nekem fotografu v Bellinzago (Novara), ki mu je pozneje tudi filme razvil. Viti je prišel na pokopališče v Comu skozi tisti predel, kjer zaradi del pri razširjanju pokopališča ni zidu. Nihče ga ni opazil, saj je za svoje čudno opravilo izbral globoko noč. Tako je odšel h grobnici družine Ratti pod stebrščem. Grobnica je globoka okrog 4 m. Na vrhu je težka marmornata plošča. Notri je osem prostorov, na vsaki strani po štirje. Meroni je bil začasno pokopan v tej grobnici. Duhovnik Ratti, ki je Meronija vodil se majhnega ter ves čas sledil njegovemu razvoju, je ponudil prostor v družinski grobnici, dokler ne bo postavljena grobnica družine Meroni.

Ni bilo lahko za Vitija dvigniti težko ploščo. To je napravilo tako, da je skozi kovinski obroč vtaknil lesen drog ter tako odmaknil ploščo. Ko je bila grobnica odprta, je stopil noter in se spustil prav na dno. V nadaljnjem pripovedovanju se je Viti precej zmedel, toda preiskovalci so mogli ugotoviti vse potankosti. Viti je s škarijami prerezal jeklen trak okrog krste. Nato je odvil pokrov, nato pa je še s škarijami prerezal krsto iz cinka ter tako našel truplo.

Po tem njegovem pripovedovanju so Vitija odpeljali v umobolnico v Comu. Viti doslej ni bil kaznovan.

V umobolnici so takoj spoznali Vitija za umsko močno bolnega. Tu so ga tudi dobro dezinficirali: pri svojem strašnem poslu se je po rokah nekoliko ranil in lahko bi mu nastale hude infekcije.

Ko je prišel na kvesturo je bil črno oblečen.

Zadnje case je bilo njegovo obnašanje precej čudno in tudi to kar je govoril, ni bilo ravno pametno. Vendar ga nihče ni imel za kakor koli nevarnega in se torej zanj ni

V višjih predelih po Italiji je včeraj marsikje snežilo

ABETONE (Pistoia), 27. — Do danes opoldne je na Abetoni in na hribih okrog njega snežilo že 40 ur nepretrgoma. V vasi je sneg visok 60 cm medtem ko ga je na področju, kjer so proge za smučanje, celo poldrugi meter. Na vseh cestah so na delu vozila ANAS, ki skrbijo, da se promet kolikor toliko redno odvija, čeprav stvar ne gre brez zamud.

Sneži tudi po vseh Emilijjskih Apeninih. Promet čez prelaze je zelo težaven, zlasti se zaradi tega, ker tukaj uslužbenci ANAS stavljajo obvezna je uporaba verig za vožnjo čez prelaze.

Tudi na jugu države niso brez snega. Snega so bili deležni predvsem Montevergine, Cervialto in Termino v Arpintji.

V Abrucih še naprej sneži. Zaradi blage temperature je prispelo mnogo smučarjev iz Lazia in Kampanje. V nižjih predelih pa dežuje.

Na ligurski obali je bila danes precej visoka temperatura. Okrog Genove je bilo oblačno, medtem ko so imeli v Viareggio sončen, kar pomladanski dan.

Vesti iz evropskih prestolnic kažejo, da po vsej Evropi ni bilo posebnega mraza, razen na Skandinavskem polotoku: v Oslu so nam-

reč zabeležili kar —21 in v Stockholmu —15. Drugače pa je bilo še najbolj m z v Varšavi —3, v Bonnu —2, v Moskvi in Berlinu na samo —1.

Iz Francije pa javljajo, da je v Pas de la Case, na mejah kneževine Andorra, močnega snežnega meteža 600 izletnikov že 48 ur blokiranih. Med njimi je okrog 400 Francozov, kakih 100 Špancev ter prav toliko Angležev in Nemcev. Sneg je zapel pot iz omenjenega kraja tako proti Franciji kot proti Andorri. Kljub oviram — najhuja je veter — pa bo na francoski strani tri ceste očističene; tako vsaj upajo. Za ta čas pa so izletniki v hotelih.

Štirje mrtvi pri trčenju

CHIETI, 27. — Štiri osebe ubite in tri ranjene — to je bilanca grozne nesreče na ravnem odseku adrianske ceste med železniško postajo Torino di Sangro in vasio Le Morge.

Žrtve nesreče so mladi emigranti, ki so se s »taunusom« peljali proti Švici, potem ko so božič prebili pri svojih družinah. Smrtno ponesrečen so bili stari 16 in 26 let (moška) ter 19 in 21 (ženski). Peta emigrant, ki se je z njimi vozila, star 24 let, je sedaj v bolnišnici. Nesrečo je najbrž zakrivil neki »fiat 1500« dveh geometrov iz Firenze, ki je pri prehitvevanju zadel v avtomobil emigrantov. Oba geometra sta hudo poškodovana.

Nova presenetljiva operacija v Južni Afriki

JOHANNESBURG, 27. — Izredno operacijo so izvedli v bolnišnici »Freere« v East Londonu v Južni Afriki. Nekega 21-letnega železničarja so odbijali dveh lokomotiv močno poškodovali. To se je zgodilo prve dni novembra. Pozneje so železničarju amputirali ves spodnji del telesa in je vendar preživel. Razen tega so mu opravili celo vrsto operacij in odvzeli dele nadomestili s protezami. Na mnogih mestih so mu presadili kožo, ki so jo odvzeli očetu. Upajo, da se bo s pomočjo posebnega aparata lahko gibal. Sam je dejal, da bo morda lahko delal v telefonski centrali. Pravi, da se dobro počuti, le za spanje mu je težko. Ko spi, ga morajo vsaki dve uri prebricati.

Ubil je zaročenko in še sedem oseb

ISTANBUL, 27. — Turški kmet Mustafa Celem, star 23 let, je ubil svojo zaročenko, 17-letno Melek Celik, ter še sedem članov njeve družine. To se je zgodilo v Yenipazaru v zahodni Turčiji, južno-vzhodno od Sirmee. V zadnjem času odnosi med Mustafom in očetom dekleta niso bili najboljši. Mustafa in Melek sta bila bratranca in oče dekleta je bil torej Mustafa stric. Njemu pa ni bilo nič kaj do poroke med mladima bratrančema.

Davi se je Mustafa precej napil, vzel dve pištoli in lovsko puško ter se odpravil proti Celikov hiši. Po tem, kar je ugotovila policija, je Mustafa prišel v dekletovo spalnico ter deklet, ki je spalo, ubil. Nato je ustrelil dve sestrji, stari 13 in 16 let, in še tri dekletove brate, stare 9, 6 in 4 leta. Potem je odšel k sosednji hiši, poklical še četrtega brata dekleta in tudi njega ustrelil. Kmalu zatem pa je pri nekem mlinu ubil še dekletovo očeta.

Celema je danes policija aretirala.

VATIKAN, 27. — Danes dopoldne je imel papež Pavel VI. prvo generalno audienco po svoji operaciji 4. novembra.

Papež je poslal čestitke kardinalu Agagianianu, prefektu kongregacije De propaganda fide, za njegovo zlato maso.

Izšla je v slovenščini Momiglianova Zgodovina italijanske književnosti

Morda bo sicer Momiglianova Zgodovina italijanske književnosti, katere slovenski prevod smo nedavno tega dobili, (Attilio Momiglian: Zgodovina italijanske književnosti, izdala Državna založba Slovenije v zbirki Kultura in zgodovina, prevedel Bogomil Fatur, opremila Nadja Furlan), deležna tudi slovenske strokovne kritike. Toda v času ko se zanimanje za kulturno življenje in posebno za umetnost italijanskega naroda pri Slovencih vse bolj pogloblja, smo dolžni vsaj kot prebivalci zabeležiti izid tega dela v slovenskem prevodu.

Attilio Momiglian je po smrti Benedetta Croceja ne samo nadaljeval njegov literarnozgodovinski del temveč tudi eno izmed osrednjih imen v italijanski literarni zgodovini. Njegova Zgodovina italijanske književnosti, ki je bila napisana v letih 1931 - 1936 in je izšla že v številnih izdajah (slovenska izdaja je prevod italijanske izdaje iz leta 1963), predstavlja že klasično delo italijanske literarne zgodovine. Odlike dela so vsekakor v tem, da obravnava Momiglianova literarna zgodovina celotno italijansko književnost od njenih začetkov do današnjih dni. Nadejamo se, da bodo tudi naši bralci, ki niso navajajo kot odliko dela za neslujnost podatkov, tako dejstvo

kot izvajanje, bodisi ko obravnava celotne epohe ali pa pobježe osvetljuje posamezne avtorje, velike ali pa manj pomembne pisce. Razen tega se Momiglianovo pisanje odlikuje po originalnem slogu. Če prebiramo knjigo, bo mo videli, da je njegov slog resnično daleč od romanskega leporečja in da je njegovo pisanje vseskozi stvarno, slog pa naravnost lapidaren. Razen tega pa je Momiglianova zgodovina književnosti tudi zgodovina Italije, gleda na skozi prizmo literature, in da je nje prebiranje bralcu širok vpogled v kulturna dogajanja v Italiji skozi petnajst stoletij. Se tudi v njih politična in družbena ozadja. Zato je bil izbor slovenske založbe, da prav s tem delom slovenskemu človeku predstavi italijansko književnost, najbolj, posebno še, ker je Momiglianovo dopolnil zgodovino književnosti tudi z naprednejšimi pogledi družbene analize.

Slovenska izdaja te italijanske literarne zgodovine obsega skoraj 700 strani precej gostega tiska. Knjiga je torej precej obširna, sicer pa obsega petindvajset poglavij ter na koncu še bibliografijo. Snov je razdeljena kronološko po posameznih obdobjih, s tem da so največjim predstavnikom italijanske književnosti, Danteju, Petrarci, Boccaccio, Goldoniju, Leopardiju, Manzoni in še nekaterim drugim, posvečena samostojna poglavja. Škoda, da se Momiglianova zgodovina italijanske literature konča z Baldinijem, Boccellijem, Ungarettijem, Alvarom, Moravio, torej s takimi avtorji ki so se kakorkoli uveljavili tja do tridesetih let ali do druge svetovne vojne, pa za mlajše generacije še ne zajema.

Z literarnimi zgodovinami je pri nas težko. Konec koncev nimamo popolne niti domače literarne zgodovine, ki bi ustrezala vsem današnjim potrebam. Se bolj pogrešamo v slovensčini vsaj pregleda svetovne literarne zgodovine, če že večjega dela ne zmoremo. Toda vsa pričakovanja so v tem pogledu ostala zaman. Z novo zgodovino italijanske književnosti pa je bil vsekakor storjen velik korak naprej vsaj v tem pogledu, da bomo dobili na ta način literarne zgodovine posameznih večjih narodov. Ker smo italijansko literaturo za splošno pri nas vedno slabo poznali, mnogo slabše kot na primer francosko, nemško ali angleško, je bil z Momiglianovo knjigo napravljen še toliko pomembnejši korak.

Sl. Ru.

KEMIA IMPEX

IMPORT - EXPORT

ZASTOPSTVO INOZEMSKIH FIRM

LJUBLJANA

TITOVA 25

P.O.B. 418-VIII

TELEFON: 313 266 (10 LINIJ)

TELEX: 31-277 YU KEMIA

TELEGRAM: KEMIMPEX, LJUBLJANA

IZVAŽAMO IN UVAŽAMO:

KEMIKALIJE, ANILINSKA BARVILA, BARVE IN LAKE, KAVČUK, PLASTICNE MASE, STEKLO, PORCELAN, KERAMIKO, CELULOZO, CELULOZNI LES, PAPIR, KARTONE, PISARNISKI MATERIAL IN STROJE, VLAKNA, MINERALE, RUDE, GNOJILA, STROJILA, NAFTE DERIVATE, AVTOGUME, TEHNIČNE UTENZILIJE, CEMENT IN IZDELKE, ODPADKE ITD.

S SVOJIMI PREDSTAVNIŠTVI:

BEOGRAD, Dobrinjska Ulica 3

ZAGREB, Pod zidom 3

RIJEKA, Dositeja Obradovića 1

Poslovnim prijateljem in sodelavcem rožič kolektiv
prijetno in uspehov polno novo leto 1968

